

ORDINACE

Jen máloco je v medicíně spojeno s tolika mýty jako očkování. I když se díky němu podařilo zvládnout mnoho nebezpečných nemocí, na které se i u nás běžně umíralo, jako byly pravé neštovice nebo dětská mozková obrna. Pokud ale výrazně poklesne proočkovanosť populace, mohou se znovu vrátit. To se už stalo v případě spalniček ve Francii, Německu a Velké Británii. V loňském roce také **Polsko** a Rumunsko zasáhla epidemie zarděnek. Ve všech zemích tvořili drtivou většinu nemocných neočkovaní lidé, často děti. Nešlo jen o ty, kteří očkování odmítají, ale také o lidi, kteří ze **zdravotních** důvodů očkování být nemohou a jsou chráněni díky kolektivní imunitě.

„Myšlenka, že prodělaní infekce je přirozenější a následná ochrana dlouhodobější a účinnější, je zcela špatná a je krokem zpět. Zpět do doby, kdy na infekční onemocnění u nás umíraly tisíce až desetitisíce dětí a dospělých. S infekcí je vždy spojené možné riziko závažných průběhů, **komplikací**, hospitalizací, někdy i celoživotních následků,“ vysvětluje profesor **Roman Chlíbek z Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany v Hradci Králové**. Princip očkování není založen na umělém vyvolání „mírné nemoci“, ale na aktivaci imunitního systému látkou, která je původci infekce podobná. Kontakt s infekcí se přitom nedá v současnosti vyhnout. Protože lidé hodně cestují, „přesouvají“ se s nimi i viry a bakterie.

Časté je také přesvědčení o tom, že jsou vakcíny samy o sobě jedovaté. „Vakcíny nejsou toxické a není v nich více například rtuti, formaldehydu nebo hlinitých solí, než denně **přijímáme** z prostředí či jídla,“ dodává profesor. Podle něj očkování znamená pro tělo menší zátěž, než je každodenní běžný kontakt s viry a bakteriemi, ke kterému dochází i v „čisté“ domácnosti.

Neznamená to ale, že by vakcíny byly zcela bez vedlejších účinků. Pravděpodobnost jejich výskytu je ale výrazně menší, než se obvykle předpokládá. Nejčastěji se jedná o bolest, otok nebo zarudnutí v místě vpichu nebo celkovou únavu a zvýšenou teplotu. Tyto obtíže ale samy brzy odezní. „Nejzávažnější nežádoucí reakcí po vakcínách je těžká alergická reakce (odborně označovaná jako anafylaktická reakce). Ta se vyskytuje ve frekvenci zhruba 1 : 1 milionu podaných dávek,“ popisuje Daniel Dražan, praktický lékař pro děti a dorost z Jindřichova Hradce. Mnohem častější jsou prudké reakce po bodnutí hmyzem nebo po některých potravinách.

O autorovij Připravila Ludmila Hamplová